

МУЗЕЈ ВО ГАЛИЧНИК

Со цел да се зачува богатото културно наследство, создавано со векови од вредните галичани, нивните потомци решија тие вредности да ги презентираат на секој кој љубопитно ќе наврати во неодамна отворениот Музеј во Галичник, сместен во прекрасното здание - вилата "Доста". Во него, на површина од 100 метри

РЕАЛИЗАЦИЈА

"Идејата беше - вели Косто Граоркоски - Галичник да не се посетува и на него да не се помислува само еднаш годишно, во средината на летото Господово кога се прави 'Галичката свадба', туку бројните домашни и странски гости да можат во секое време да се запознаат со мијачката култура и историја. Затоа беше формирано Здружение за негување на тра-

донскиот културен мозаик - преродбеничкиот центар Галичник. Цел е посетителите да видат каде е родено орото 'Тешкото', таа прекрасна музичка експресија на вековната истрајност на Македонецот. Посетителот треба да го доживее зачудувачкото богатство на македонскиот дух, мајсторскиот филигрански вез на носијата, песните и ората, со еден збор секој на свој начин да ја доживее татковината на копаничарите,

зографите и просветителите".

Музејот е сместен во суверенот на зградата, задолжнина од Аритон Лоноски, голем хуманист и донатор, а е оставштина на Ристо Лоноски (1870-1941), титуларен професор по француски јазик и книжевност, директор на Учителската школа, публицист и преведувач.

"Најпознат е неговиот труд 'Галичник и Мијаците'. Тоа е студија во која во повеќе глави се проучува матери-

Пишува:
Милева ЛАЗОВА

НАЈПРЕПОЗНАТ МАКЕДОНСКИОТ К

квадратни се изложени голем број експонати, фотографии, предмети и други оригинални материјали, кои немо говорат за сè она што со векови е создавано во Галичник.

Идејата дека е потребно да се отвори музеј на галичкото културно наследство во едно место какво што е Галичник, потекнува од тројцата љубители и негови истражувачи - Ацо Лепчески, Митре Ажиески и Косто Граоркоски, кои последниве 10 години неуморно работеа на воздигнувањето на културната манифестација "Галичка свадба" во рамките на Македонија и надвор од неа, донесувајќи ја пред портите на УНЕСКО.

дициите 'КАМ - културна афирмација на Мијаците - Галичник'. Беше изработен проект за реновирање и за адаптирање на едно ниво од една стара куќа, со ентериер и поставка. Со овој проект конкуриравме на јавен конкурс и добивме донација од Светска банка и од Министерството за култура. Со Музејот сакавме на сите туристи, истражувачи и љубители на културното наследство да им го претставиме едно од највпечатливите и најпрепознатливите камчиња во маке-

Во Музејот можат да се видат последната поставка за "Галичката свадба", со голем број предмети и везови, невестинска и зетовска носија, народни инструменти и друго. Предмети од секојдневниот живот на Галичник, стари фотографии, книги, ракописи, факсимили од ермени и надгробни споменици...

Цел е посетителите да видат каде е родено орото "Тешкото", таа прекрасна музичка експресија на вековната истрајност на Македонецот.

ВО ВИЛАТА "ДОСТА" ЕКСПОНАТИТЕ ЈА ОТСЛИКУВААТ МИЈАЧКАТА КУЛТУРА И ИСТОРИЈА

ЛИВО КАМЧЕ ВО УЛТУРЕН МОЗАИК

јалната и духовната култура на Галичкиот регион. Јазикот во овој ракопис се одликува и е најблизок до денешниот книжевен израз. Професорот особено ја истакнува посебноста на македонскиот јазик, на македонскиот народ и култура наспроти српските и бугарските. Заради пропагирање на францускиот јазик

ВЕШТИТЕ РАЦЕ НА МАКЕДОНСКИТЕ МАЈСТОРИ ОСТАВИЈА БОГАТСТВО ЗА ИДНИТЕ ГЕНЕРАЦИИ

професорот Лоноски е одликуван од Република Франција со посебен орден", додава господин Граоркоски.

МУЗЕЈСКА ПОСТАВКА

Музејот има поставка која е сместена во четири простории, а има и едно мало депо. Посетителите можат да се запознаат со делата на сите културни дејци за кои се изработени посебни паноа како, на пример, за најзаслужниот владика и борец за автокефалноста на МПЦ, Партенија Зографски, за преродбеникот Ѓорѓија Пулевски, кој прв со своите учебници историјата и речниците ја одбрани индивидуалноста на македонскиот јазик. Тука посетителите ќе се сретнат со делата на Панајот Гиноски, особено со неговиот Зборник, игуменот и архимандритот Арсениј, кој 32 години раководи со манастирот

"Свети Јован Бигорски", кој со него доживува ѕвездени моменти. Тука се делата на градителот Јордан Стојанчески, основоположникот на македонското современо сликарство Лазар Личеноски, легендата Александар Сариевски, копаничарите и зографите Фрчкоски, Гиноски, еден од првите македонски фотографи Алекса Гиноски.

"Овде може да се види и последната поставка за 'Галичката свадба', со голем број предмети и везови, невестинска и зетовска носија, народни инструменти и друго. Предмети од секојдневниот живот на Галичник, стари фотографии, книги, ракописи, факсимили од ермении и надгробни споменици, првиот независен весник во Галичник, разбој, камин и внатрешна архитектура, која го отсликува бондрукот на галичкиот чардак. Тука се и повеќенаменските канабиња и

миндери, од каде посетителите на компјутер можат да ги гледаат многуте филмови и стари филмски материјали за Галичник и за "Галичката свадба", објаснува господин Граоркоски.

Особено внимание во Музејот привлекуваат старите изложени носии кои се изработени пред сто години од галичанки и од старите галички терзиски тајфи на Јуруковци и Кежаровци. Прв пат оваа година со помош на холандската Амбасада се изработени нови автентични носии.

Сите експонати кои се најдоа во музејските простории се донација на тројцата галичани - Лепчески, Ажиески и Граоркоски и на повеќе галички фамилии или, пак, се купени за соодветен надоместок, но тие веруваат дека ова ќе биде голем предизвик многумина галичани и други поседувачи на експонати од Галичник да ги донираат или

да ги понудат на откуп.

Познато е дека интересот за Галичник е особено голем кај странските туристи и досегашното искуство вели дека сите сакаат да го посетат Музејот низ кој прекарно ги води кустосот Веселин Крчковски-Михајловски.

"Само како податок - вели Граоркоски - фасцинира бројката дека во јули Музејот го посетиле околу 2.000 посетители, меѓу кои најмногу од Словенија, Јапонија, Хрватска, Србија, Кина, Украина, Русија, САД и Холандија, како и голем број амбасадори во Македонија.

Заради ваквиот голем интерес наскоро планираме да изработиме видеопроект за евидентирање на сите зографски и копаничарски дела, кои галичките мајстори ги направиле низ целиот Балкан, за да може во овој Музеј да им ги презентираме на сите заинтересирани посетители во него".